

Smerter hos børn

Den første bog på dansk om smerter hos børn. En glimrende grundbog i arbejdet med børn der har smerter og til forældre til børn med smerter.

Som behandlere har vi alle mødt både børn og voksne, der er blevet traumatiserede gennem smertefulde, chokerende situationer i sundhedssystemet. Børns naturlige og forståelige modstand i forhold til indgreb fører gang på gang til overgrebslignende situationer, hvor forældre oven i købet lader sig presse til at deltage i overgrebet – et svigt, som kan give fatale følger for tryk og tilknytning med risiko for fejludvikling og deraf følgende udviklingstraumer hos barnet.

Med ”Smerter hos børn” er der for første gang på dansk udkommet en samlet og grundig beskrivelse af hele det komplekse felt, som smerter hos børn udgør. På glimrende vis formår forfatterne at få lavet den nødvendige kobling mellem smertefulde procedurer og risikoen for traumatisering. Samtidig peger de på, hvordan enkle forholdsregler som forberedelse, tid, ressourcer, venlighed og kontakt kan gøre den helt store forskel mellem en oplevelse af mestring og traumatisering.

Bogen har en varm og indfølelse stil uden på noget tidspunkt at miste grebet i det saglige, informerende. De mange cases understøtter på pædagogisk vis teksten, hvilket gør den levende og hjertegribende.

Bogen er nem og overskuelig at gå til. De vigtige pointer, øvelser, redskaber og de mange cases er fremhævet med en anden farve og sat overskueligt op, så teksten ikke på noget tidspunkt virker tung. Samtidig gør det bogen enkel at vende tilbage til som håndbog.

Om bogens indhold

Der indledes med en grundig indføring i den psykologiske og neurofysiologiske forståelse af smerter, som giver et godt indblik i smerters kompleksitet. Herefter følger en meget pædagogisk indføring, med mange illustrationer, i det autonome nervesystems rolle, når man skal forstå smerter hos børn.

Et kapitel omhandler smerter og ubehag ved behandlingsmæssige procedurer. Forældrenes håndtering af procedureerne vægtes,

bl.a. den ”skurkerolle”, de kan opleve, at de må påtage sig. Der er flere gode forslag til konkrete redskaber, som kan afhjælpe angsten og understøtte oplevelsen af kontrol og medbestemmelse.

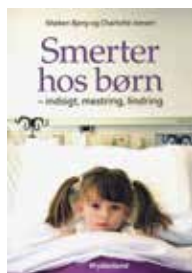
Et andet kapitel omhandler kroniske smerter. Mange børn lider af alvorlige kroniske sygdomme, som rutinemæssigt kræver behandlingsmæssige indgreb, somme tider på daglig basis. I dette kapitel afdækkes, hvilke konsekvenser det kan have på barnets hverdag, og hvilke valg der må træffes i forhold til at sikre barnets livskvalitet og identitetsudvikling bedst muligt. Kapitlet afrundes med at give gode forslag til øvelser og konkrete tiltag, der kan lindre smerter.

Et afsnit er rettet til de professionelle omkring barnet såvel i behandlingsregi og som institutions-/skoleregi. Læsningen af dette kapitel burde være et absolut must for alle, der er involveret i behandling af børn på den ene eller anden vis. Der formidles vigtig viden om, hvad der kan skabe modvægt til traumatisering ved behandlingsmæssige indgreb. Samtidig får man en god indsigt i, hvilken indflydelse smerter har på barnets skoleliv og sociale liv.

Bogen introducerer endelig en række forskellige behandlingsmuligheder, der ligger ud over den medicinske behandling. Det gøres på en saglig måde med henvisning til undersøgelser og evidens.

De to forfattere udfyldt et vigtigt tomrum ved at give stemme til de mange børn, der lider under traumatisering som følge af smertefulde indgreb, eller som er kronisk smerteramte. Bogen går bredt ud, og forfatterne har virkelig formået kunsten at lave en læsevenlig bog, der både er saglig og pædagogisk. Mit ønske er, at den viden, som formidles her, må blive vidt udbredt så hurtigt som muligt. Bogen har hermed mine varmeste anbefalinger. ■

Tove Mejdahl

BOGDATA

Maiken Bjerg og Charlotte Jensen: ”Smerter hos børn – Indsigt, mestring, lindring”. Frydenlund, 2014. 350 sider. 299 kr.